

ROBERTO PIUMINI s-a născut în Edolo, lângă Brescia, în 1947 și este considerat cel mai important autor de cărți pentru copii și adolescenți din Italia. A studiat pedagogia și, înainte să se apuce de scris, a lucrat câțiva ani ca profesor, actor și păpușar. Are un stil literar inspirat de basmele clasice, iar poveștile lui sunt un amestec de aventură, fantezie și înțelepciune din lumea întregă, toate atinse de frumusețea limbajului. Este considerat succesorul lui Gianni Rodari, urmând linia care l-a consacrat în literatura italiană pe autorul lui *Cepelică*: eliberarea poveștilor de tenta juvenilă și de impresia că o privire omniscientă de adult pândește printre rânduri.

Piumini a primit de-a lungul timpului numeroase distincții, printre care Premiul Andersen Baia delle Favole (1983 și 2020), Premiul pentru Literatură Rattenfänger (1998) și Premiul Rodari pentru întreaga activitate (2020). De asemenea, a fost nominalizat la Astrid Lindgren Memorial Award (2008) și Hans Christian Andersen Award (2019, 2020, 2022 și 2024), două dintre cele mai importante premii de literatură pentru copii din lume. A scris peste o sută de nuvele, romane și repovestiri ale unor texte clasice, iar cărțile sale au fost traduse în unsprezece limbi. Locuiește la Milano și în Buonconvento, lângă Siena.

CORINA ANTON predă limba italiană la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine a Universității din București. Dintotdeauna și-a dorit să lucreze cu cărțile, așa că a scris două despre literatura Renașterii italiene (2009; 2021). Din același motiv a tradus sau a îngrijit traduceri din Francesco Petrarca (2011), Leon Battista Alberti (2015), Francesco Guicciardini (2017) și alții. Pentru copii a tradus din Dino Buzzati (2019) și Alberto Moravia (2020); tot pentru ei a povestit *Divina comedie* a lui Dante (2021), carte distinsă cu premiul Uniunii Scriitorilor. Traduce cu mare drag literatură pentru copii, deoarece crede cu tărie că micii cititori vor deveni într-o bună zi mari cititori.

Roberto Piumini

Sclipinușul

Traducere din limba italiană de
CORINA ANTON

editura Frontiera

Cuprins

Capitolul întâi	7
Capitolul al doilea	9
Capitolul al treilea	17
Capitolul al patrulea	23
Capitolul al cincilea	31
Capitolul al șaselea	37
Capitolul al șaptelea	45
Capitolul al optulea	52
Capitolul al nouălea	60
Capitolul al zecelea	64
Capitolul al unsprezecelea	71
Capitolul al doisprezecelea	76
Capitolul al treisprezecelea	84
Capitolul al paisprezecelea	92
Capitolul al cincisprezecelea	102
Capitolul al șaisprezecelea	108

Capitolul întâi

Trăia odinioară în Turcia, în orașul Malatya, un pictor, pe numele lui Sakumat. Nu era nici tânăr, nici bătrân, ci avea vârsta la care oamenii înțelepți știu să fie prieteni cu ei înșiși fără a pierde prietenia semenilor.

Cu toate că în valea pietroasă în care se găsea Malatya nu străluceau cine știe ce frumuseți, Sakumat picta peisaje minunate, ba chiar mai născocea și altele, aranjând formele și culorile așa cum ar fi făcut, dacă ar fi fost adevărate, un creator iscusit.

Mulți proprietari bogați de turme, negustori de cai sau de pânzeturi îl chemau la ei pe Sakumat, ca să le înfrumusețeze câte un colțișor, câte un capăt de portic sau ca să le sporească lumina vreunui

pervaz cu florile colorate pe care le picta. Dar și dacă nu i-ar fi cerut nimeni nicio lucrare, Sakumat tot ar fi pictat, căci pentru el pensulele erau asemenea degetelor și în fiecare trăsătură de penel vărsa, cu gingășie, o picătură din sângele lui.

Cât despre peisajele pe care și le închipuia, cine știe pe unde le văzuse. Nici el nu știa. Poate că nici nu existau nicăieri pe lumea asta și în niciun vis omenesc: dar, când le vedeai, păreau aievea, ca pământul înmiresmat și bun de mângâiat. Cu cât le priveai mai mult, cu atât trupul fugea prin ochi și se strămuta, întreg și viu, în spațiile acelea colorate în care domnea pacea.

Capitolul al doilea

Într-o bună zi, la poarta lui Sakumat a bătut un bărbat voinic și zdravăn, care purta turbanul turtit tipic văilor de la nord de Malatya.

– Tu ești Sakumat, pictorul?

– Asta este casa mea, munteanule. Cine ești? Și ce dorești de la mine?

– Sunt Kumdy, slujitorul burbanului Ganuan, care stăpânește peste Nactumal. Am venit la porunca lui ca să te poftesc în valea noastră, la el la palat, pentru că vrea să-ți vorbească și să-ți încredințeze o lucrare.

Sakumat nu călcase în viața lui prin văile de la miazănoapte, însă auzise despre ele. Știa doar că erau ținuturi aspre și rupte de lume; drept care

a răspuns că e foarte ocupat și că nu poate primi onoarea care i se făcea prin această invitație.

– Burbanul Ganuan, stăpânul meu, s-a gândit că o să găsești anevoioasă această călătorie, a zis zdrahonul. Așa că îți dăruiește calul acesta pe care îl duc legat de al meu și-mi poruncește să-ți spun că lucrarea pe care ar vrea să ți-o încredințeze este foarte valoroasă și că la fel de mare va fi și răsplata.

Bucurându-și ochii cu frumusețea calului care tropăia în spatele celui călărit de sol, Sakumat a chibzuit. Mai mult decât dărnicia burbanului și făgăduința de a-l acoperi în aur, ceea ce-i stârnea curiozitatea era că unul dintre stăpânitorii puternici și trufași din munți stăruia în felul și pe tonul acela. Prin urmare, nu l-a mai refuzat, ci i-a spus slujitorului că nu acceptă calul, întrucât are deja unul, care, deși bătrân, e încă în stare să înfrunte o asemenea călătorie. Apoi i-a cerut lui Kumdy o zi, ca să se pregătească și să-și ia rămas-bun de la prieteni.

A doua zi, după ce au încărcat ustensilele de picat pe calul pe care burbanul Ganuan i-l trimisese în dar, Sakumat a încălecat pe bătrânul său murg, care își petrecea ultimele zile din viață păscând liniștit la marginea orașului.

După ce a străbătut câmpia, micuța caravană s-a îndepărtat de valea în care se găsea Malatya și a început să suie pe coasta mării văi de la miez-noapte. Când n-au mai zărit orașul în spatele lor, au pătruns într-un ținut ars și foarte uscat: câțiva copaci prăpădiți, ca niște santinele ce trăgeau să moară într-o pădure pustiită, se șteau din valea întunecată, brăzdată de lungi fâșii de pietriș în nuanțe de cenușiu și roșu. La apropierea cailor, peste bolovani treceau fulgerător șopârle brune. Câte un șoim răzleț înspăimânta cu umbra lui grabită puținele capre sălbatice.

După o zi întreagă de călătorie, la puțin timp după apus, Sakumat și călăuza lui au ajuns la marginea unui platou foarte vast, precum acelea formate de ghețari, înconjurat de creste de piatră de un sur-închis. Cu toate acestea, peisajul se schimba pe neașteptate: pământul se întindea mai puțin arid decât în partea de jos, cu pete de pajiști, ba chiar și cu vii mititele. În mijloc, încă destul de departe, adunat, un sat de piatră albă se bucura de prospețimea unei pădurici de cedri ivite ca un dar dumnezeiesc în spatele său. Între sat și pădure, mai alb decât restul caselor, se ridica un palat imens,

la fel sau poate chiar mai mare decât cel mai mare palat din Malatya.

După ce a străbătut câmpurile cultivate și străzile satului, Sakumat a fost călăuzit la palat. A admirat tăcerea bogată ce domnea acolo, porțile din lemn de cedru cu modele aurite și caftanele de catifea perlată ale servitorilor. Apoi a fost însoțit într-o odaie răcoroasă și vastă, cu o fereastră mare care dădea spre sat; de acolo, cuprindeai cu privirea scoica pe jumătate cultivată a podișului, până la cercul alcătuit de vârfurile care o închideau.

A fost anunțată sosirea celui ce domnea peste Nactumal. A intrat un bărbat înalt, probabil de aceeași vârstă cu pictorul, dar cu părul scurt și aproape alb.

Pe față îi răsăreau mustăți întunecate și dese, ca rodul semănăturii noi.

– Fii binevenit pe pământurile mele și în casa mea, a spus burbanul. Îți mulțumesc că mi-ai acceptat invitația, cedând stăruințelor slujitorului meu. Dacă eram o gazdă bună, așa cum s-ar fi convenit să fiu, te lăsam să te odihnești în seara asta și toată noaptea, îngrijindu-mă doar să te simți bine... Aș fi amânat această conversație până mâine de dimineață. Dar neliniștea îmi răscolește pieptul, iar

întrebarea pe care trebuie să ți-o pun nu vrea să se domolească, precum un cal tânăr și puternic. Și cred că va tropăi în inima mea toată noaptea dacă nu va căpăta fânul răspunsului tău.

Sakumat a zâmbit și s-a înclinat ușor.

– Ospitalitatea ta e desăvârșită, domnul meu, a spus el. Cât despre întrebarea ta, va primi de la mine un răspuns cinstit. Iar dacă-mi va fi cu neputință să ți-l dau pe loc, voi avea noaptea ca să chibzuiesc și în felul acesta vom câștiga timp. Așa că spune-mi care ți-e rugămintea, stăpâne, căci pare-mi-se că va fi diferită de cele pe care le primesc de obicei, iar asta îmi stârnește nițel curiozitatea.

A zâmbit și burbanul și s-a așezat pe covorul odăii, mare precum cel dintr-o moschee. În fața lui s-a așezat și Sakumat.

– Eu am un fiu foarte tânăr, pe nume Madurer, a rostit încet burbanul. Suferă de o boală ciudată: îi fac rău soarele și colbul, oricât de puțin ar ajunge la el. Ochii i se umflă, respirația i se îngreunează, pielea i se umple de pete și chiar de răni. Nu poate trăi în aer liber, nu poate alerga și nu se poate juca în grădina palatului, ca odraslele slujitorilor mei. Mai mult: nu poate locui într-o odaie ca aceasta, prin a cărei fereastră trece liber și îmbelșugat aerul din